

PRACA W GRUPIE NA LEKCJACH

PRZEDMIOTU PRZYRODA

Przykłady dobrych praktyk

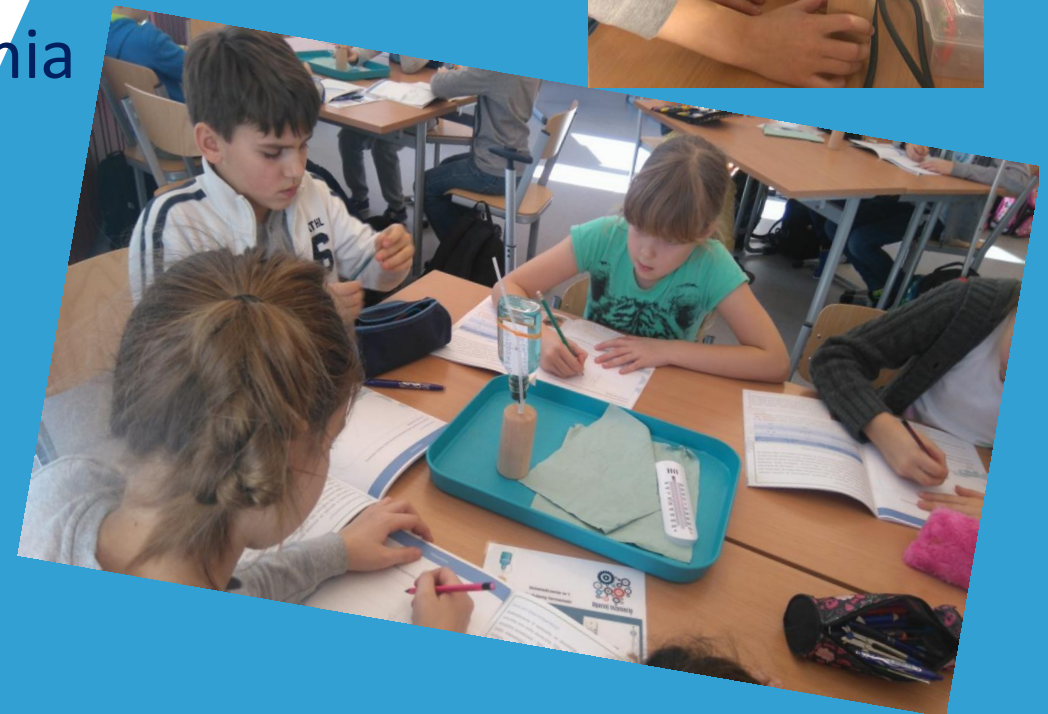
Wyzwania współczesnej edukacji

Wstrzymać nauczycieli..... poruszyć uczniów.....

Samodzielność i aktywność poznawcza uczniów

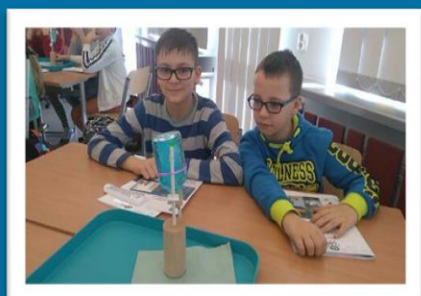
- podstawa współczesnej dydaktyki
- niezbędny element procesu kształcenia
- przygotowanie uczniów do samokształcenia
do brania odpowiedzialności
za własną naukę
i za ocenianie samych siebie

Nauka wymaga aktywności

*Jeśli będziemy uczniów uczyć dziś tak samo,
jak robiliśmy to wczoraj,
to pozbawimy ich jutra...*

John Dewey

Rzeczywistość szkolna

- różni nauczyciele - różne przygotowanie merytoryczne, metodyczne
- nacisk na niektóre wybrane treści nauczania
- stare podręczniki po „liftingu” - nadmiar treści nauczania
- nacisk na wiadomości zamiast na umiejętności
- podręcznik nadal podstawowym narzędziem pracy nauczyciela
- niechęć do wykonywania obserwacji i doświadczeń, analizy tekstów
- trudności w stosowaniu formy pracy w grupach

Etapy pracy

Planowanie

Przygotowanie

Ewaluacja

Realizacja

Kolejne stopnie wtajemniczenia

Wprowadzenie do pracy w grupach

- Diagnoza umiejętności i predyspozycji oraz potrzeb uczniów
 - ✓ praca zespołowa-wspólne zadania
 - ✓ praca indywidualna-wprowadzenie metody problemowej
- Nawiązanie właściwych relacji
uczeń-nauczyciel, uczeń-uczeń
- Ustalenie zasad pracy w zespole klasowym

Uczenie się we współpracy - nauka w parach

POMYŚL

OMÓW

PRZEDSTAW

Praca w grupie

cel

zadanie

miejsce

czas

Przewidywane czynności uczniów

Odpowiedni dobór grupy

Jasne reguły współpracy

Zrozumiałe kryteria oceny

Uczenie się we współpracy - nauka w grupach

zasady pracy

język komunikacji

poczucie bezpieczeństwa

kryteria oceny

Jak zacząć?

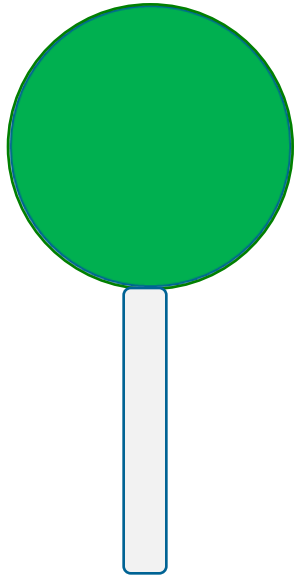
- Zabawa dydaktyczna np. „Bezludna wyspa” / „Tratwa”
- Obserwacje nauczyciela:
 - ✓ Jakie cele stawia sobie grupa?
 - ✓ Czy są przestrzegane wcześniej ustalone reguły?
 - ✓ Jakie role społeczne przyjmują uczniowie?
- Dobór uczniów do grup – narzucony lub losowy
- Ustalenie liczebności grup – optymalnie 4-5 uczniów

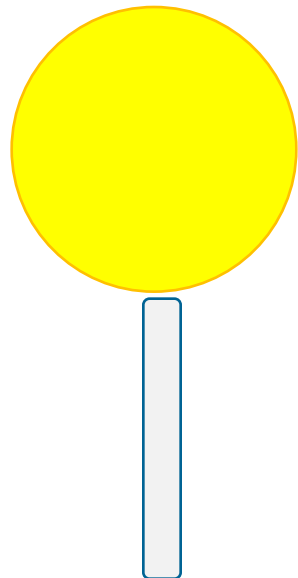
Rola ucznia w grupie

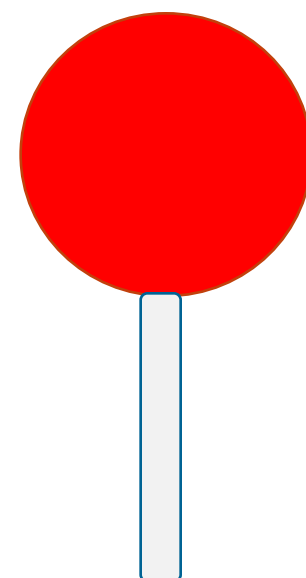
Technika ŚWIATŁA

daję sobie radę,
wszystko rozumiem

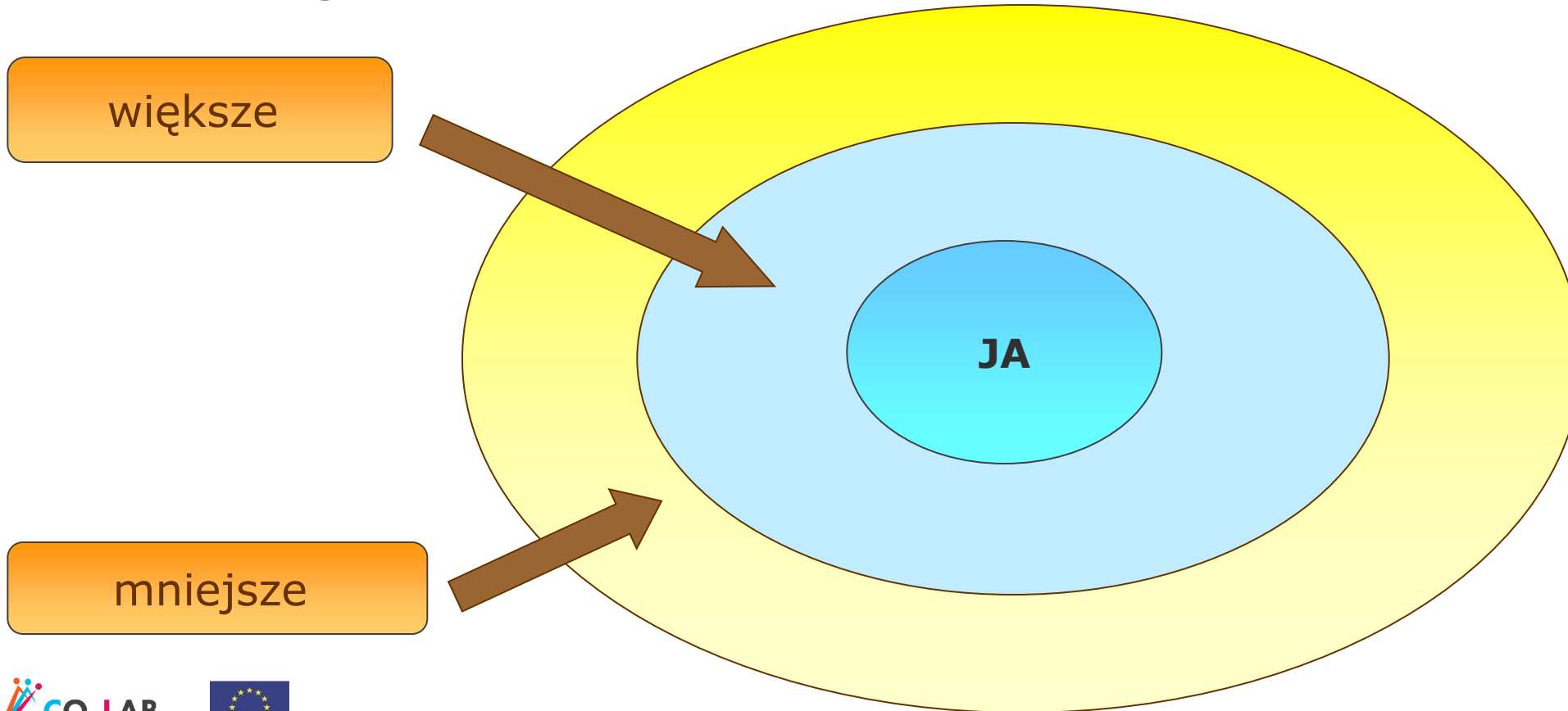
mam pewne
wątpliwości

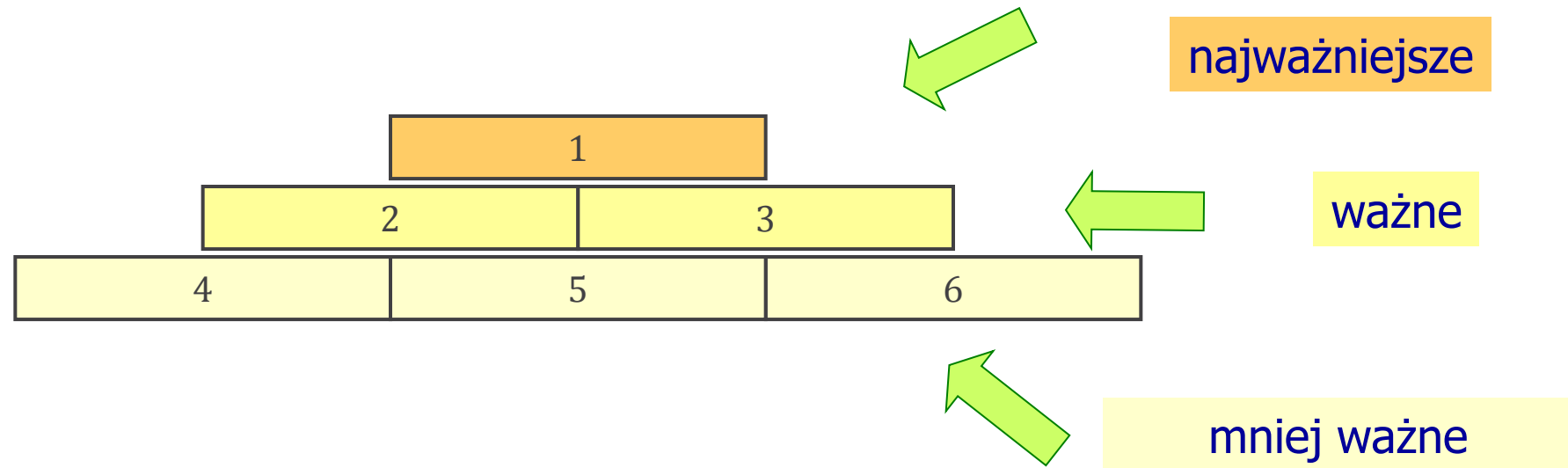
nic nie rozumiem,
ratunku!

Na dobry początek....

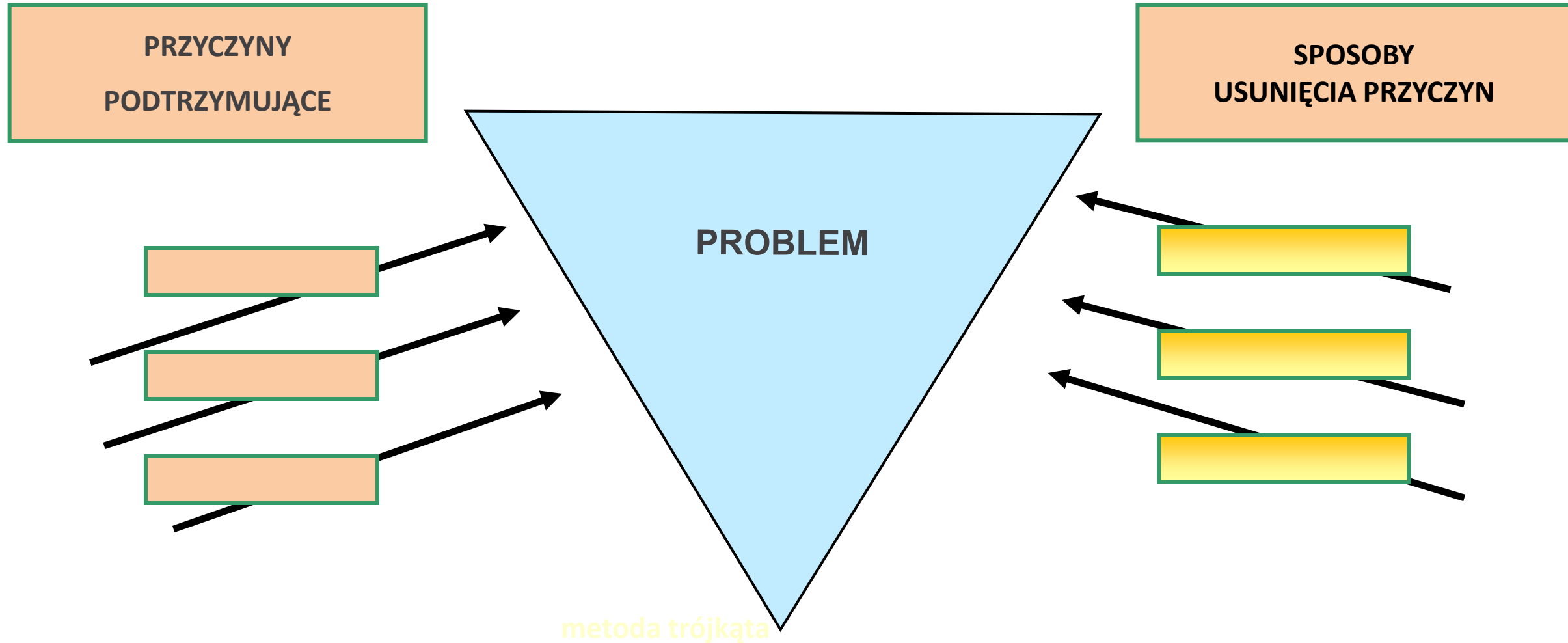
- dokonaj oceny stanu środowiska w swoim najbliższym otoczeniu oraz związanych z nim największych zagrożeń dla własnego zdrowia

- uszereguj w piramidzie ważności – największe problemy lokalnego środowiska przyrodniczego

Pierwsze kroki w pracy grupowej

Wędrujące plakaty- klasa IV

Określenie problemu do analizy

**Zmiany w środowisku przyrodniczym związane
z działalnością człowieka**

Wspólne określenie głównych zagrożeń w skali globalnej

**Np., zanieczyszczenie wód, kwaśne deszcze, wycinanie lasów
równikowych, zmiany klimatyczne, degradacja gleb, itp**

Kluczowe pytanie do wszystkich grup

**Jak ograniczyć negatywny wpływ człowieka na środowisko
przyrodnicze?**

Kryteria oceny

Rzetelność wykonywania badań			Współpraca w zespole			Sposób prezentacji wyników		
samoocena	ocena zespołu	ocena nauczyciela	samoocena	ocena zespołu	ocena nauczyciela	samoocena	ocena zespołu	ocena nauczyciela

ARKUSZ OCENY PREZENTACJI PRACY GRUPY

Kryteria	GR 1	GR 2	GR 3	GR 4	GR 5	GR 6
Wartość merytoryczna						
Forma przekazu						
Wykorzystanie środków technicznych						
Oryginalność, atrakcyjność przekazu						
Zaangażowanie uczestników grupy						
Właściwe wykorzystanie czasu						
Suma punktów						
Ocena						

KARTA OCENY PREZENTACJI PRZEZ ODBIORCÓW

Kryteria ocen	Ocena (1-6)
Prezentacja miała wyraźne wprowadzenie, rozwinięcie i zakończenie	
Zmieściła się w wyznaczonym czasie	
Wszyscy członkowie grupy byli zaangażowani w prezentację	
Język prezentacji był zrozumiały	
Wykorzystanie rzutnika lub innych pomocy wspomogło prezentację	
Prezentacja skupiała uwagę i wywoływała zainteresowanie	

KRYTERIA SAMOOCENY UDZIAŁU W PRACY GRUPOWEJ	1	2	3	4	5	6
W jakim stopniu byłam/byłem zaangażowany w realizację zadania?						
Czy moje zadania wykonałam/wykonałem najlepiej jak umiałam/umiałem?						
Czy gdy potrzebowałam/potrzebowałem pomocy poprosiłam/poprosiłem o nią?						
Czy słuchałam/słuchałem argumentów innych?						
Czy pomagałam/pomagałem innym członkom grupy, kiedy tego potrzebowali?						
cechy	1 małe nasilenie cechy			6 duże nasilenie		

„To niemożliwe...” – powiedział rozsądek

„To ryzykowne...” – powiedziało doświadczenie

„To bezsensowne...” - powiedziała duma

„Mimo wszystko spróbuj...”

– powiedziało serce....

ŹRÓDŁA

- „Ocenianie kształtujące w praktyce” Danuta Sterna Centrum Edukacji Obywatelskiej Warszawa 2006
- Jak oceniać aby uczyć? Paul Black, Christine Harrison, Clare Lee, Bethan Marshall, Dylan Wiliam CEO Warszawa 2006
- „Ucz się szybciej, na miarę XXI wieku” Colin Rose, Malcolm J. Nicholl Oficyna Wydawnicza LOGOS 2003
- Atlas efektywnego uczenia (się) Małgorzata Taraszkiewicz & Colin Rose

- **W prezentacji wykorzystano zdjęcia uczniów ze Szkoły Podstawowej nr 356 w Warszawie za zgodą ich rodziców i prawnych opiekunów**

Dziękuję za uwagę!

Urszula Depczyk

doradca metodyczny m.st Warszawy
w zakresie biologii i przyrody
Warszawskie Centrum Innowacji
Edukacyjno – Społecznych i Szkoleń